

RELAȚIA DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE: AVANTAJE, PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE DE COLABORARE

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SCHOOL AND THE FAMILY: ADVANTAGES, CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF COLLABORATION

Gica NEGRISAN, profesor învățământ primar,
Școala Gimnazială Frecăței, județul Tulcea, România

ORCID: 0009-0002-9665-0392

gica_negrisan@yahoo.com

Anatol IONAȘ, dr., conf. univ.,

UPS „Ion Creangă” din Chișinău

ORCID 0009-0007-4017-3677

anatolie.ionas@gmail.com

Gica NEGRISAN, primary education teacher,
Frecăței High School, Tulcea County, Romania

Anatol IONAȘ, PhD, Associate Professor,
“Ion Creanga” SPU of Chisinau

CZU: 37.018.262

DOI: 10.46727/c.v2.21-22-03-2024.p269-274

Abstract. In this article we aim to talk about the *school-family* partnership which is crucial for the educational success of children in primary education. The active involvement of parents in their children's school life brings numerous benefits, including improved academic performance, emotional and social support, and more efficient communication among all parties involved. However, there are challenges, such as cultural or linguistic differences and a lack of time or resources. Overcoming these difficulties requires promoting open and transparent communication and providing support and resources for parents. Through effective collaboration and communication, teachers and parents can create a stimulating and supportive learning environment, thereby contributing to the success and well-being of children in primary education. This partnership fosters a sense of shared responsibility for the child's education, enhances parental engagement in school activities, and strengthens the overall school community. When educators and families work together, they can better understand the needs and strengths of each child and tailor their support accordingly. This holistic approach to education promotes not only academic achievement but also social and emotional development, laying a solid foundation for lifelong learning and success.

Keywords: school-family collaboration, parent involvement, primary education, communication, school success.

Colaborarea între școală și familie în învățământul primar este esențială pentru succesul educațional al copiilor și pentru crearea unui mediu de învățare propice dezvoltării lor. Implicarea activă a părinților „aduce nu doar beneficii academice, ci și susținere emoțională, socială, care sunt fundamentale pentru progresul și bunăstarea copiilor”[3, p 32].

Comunicarea eficientă între cadrele didactice și părinți este cheia pentru identificarea și soluționarea problemelor și pentru stabilirea unor strategii personalizate de sprijinire a fiecărui elev în parte.

Procesul didactic „modern al limbii române este direcționat spre abordarea funcțională și aplicativă a unor cunoștințe gramaticale în calitatea lor de elemente ce influențează structura unei comunicări corecte și eficiente” [2, p. 259].

Cu toate acestea, trebuie să recunoaștem că „există provocări, precum *diferențele culturale sau lingvistice și lipsa de timp sau resurse*, care pot împiedica colaborarea eficientă. Prin promovarea unei comunicări deschise și transparente și prin oferirea de suport și resurse adaptate, putem depăși aceste dificultăți și putea construi o relație solidă între școală și familie, în beneficiul educației și dezvoltării armonioase a copiilor” [1, p.78;].

Colaborarea dintre școală și familie este un aspect fundamental în procesul educațional al copiilor din învățământul primar. Această colaborare nu se rezumă doar la simpla prezență a părinților în viața școlară a copiilor, ci și în implicarea activă și constantă din partea ambelor părți, având ca scop comun dezvoltarea și succesul copiilor în toate aspectele vieții lor școlare și personale.

Beneficiile unei colaborări eficiente între școală și familie sunt numeroase și variate. Îmbunătățirea performanțelor academice este unul dintre cele mai evidente avantaje. Atunci când părinții sunt implicați în educația copiilor, aceștia „sunt mai predispuși să îi sprijine în activitățile școlare, să îi ajute să își îndeplinească sarcinile școlare și să le ofere suportul necesar pentru a depăși dificultățile întâmpinate în procesul de învățare”[5, p. 110].

Pe lângă succesul academic, colaborarea între școală și familie contribuie și la dezvoltarea socială și emoțională a copiilor. O relație pozitivă și deschisă între părinți și cadrele didactice poate oferi copiilor un model sănătos de comunicare și relaționare, care să îi ajute să-și dezvolte abilitățile sociale și emoționale și să-și înțeleagă mai bine propriile emoții și sentimente.

Totuși, în ciuda beneficiilor evidente, există și provocări în stabilirea unei colaborări eficiente între școală și familie. Diferențele culturale sau lingvistice pot crea uneori bariere în comunicare și înțelegere, iar lipsa de timp sau resurse poate face dificilă implicarea părinților în activitățile școlare ale copiilor.

Pentru a depăși aceste dificultăți, este esențial să promovăm o comunicare deschisă și transparentă între școală și familie. Cadrele didactice ar trebui să fie disponibile să asculte preocupările și întrebările părinților și să ofere feedback constructiv și sprijin în rezolvarea problemelor. De asemenea, părinții ar trebui să fie încurajați să se implice activ în viața școlară a copiilor lor și să participe la diferite evenimente și activități organizate de școală. Prin colaborarea și comunicarea eficientă între școală și familie, putem crea un mediu de învățare stimulant și susținător, care să sprijine dezvoltarea academică, socială și emoțională a copiilor în timpul anilor de școală primară. Este important să recunoaștem că „educația este o responsabilitate comună, iar colaborarea între toate părțile implicate este cheia pentru succesul și bunăstarea copiilor noștri” [5, p. 110].

Tema *Relația dintre școală și familie: Avantaje, provocări și perspective de colaborare* este de o importanță crucială în domeniul educației primare, deoarece implică două dintre cele mai influente și importante entități în dezvoltarea și educația copiilor. Această relație poate fi considerată fundamentul unei educații de succes și al unei vieți școlare echilibrate pentru fiecare copil. Ea implică nu doar colaborarea între cadrele didactice și părinți, ci și o înțelegere profundă a nevoilor, așteptărilor și contextelor culturale, sociale în care se dezvoltă și învață copiii.

Avantajele unei relații solide între școală și familie sunt multiple și evidente. În primul rând, implicarea părinților în educația copiilor aduce beneficii semnificative pentru performanțele academice ale acestora. Părinții care sunt implicați activ în viața școlară a copiilor sunt mai susceptibili să îi sprijine în procesul de învățare, să îi încurajeze și să le ofere suport atunci când întâmpină dificultăți.

De asemenea, o relație strânsă între școală și familie poate contribui la „promovarea unui mediu de învățare pozitiv și stimulant, în care copiii se simt acceptați, susținuți și încurajați să își dezvolte abilitățile și talentele”[4, p. 19].

Cu toate acestea, există și provocări în stabilirea unei colaborări eficiente între școală și familie. Uneori, diferențele culturale, sociale sau economice pot crea bariere în comunicare și înțelegere între cadrele didactice și părinți. În plus, timpul și resursele limitate pot fi o piedică în calea implicării părinților în activitățile școlare ale copiilor. De asemenea, unii părinți pot fi reticenți să se implice din diverse motive, cum ar fi lipsa de încredere în sistemul educațional sau lipsa de timp din cauza responsabilităților profesionale.

Joyce L. Epstein, cunoscută pentru teoria implicării părinților în educație, subliniază în lucrarea sa, intitulată *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*, importanța colaborării între școală și familie în sprijinirea succesului academic al elevilor. Potrivit acesteia, părinții pot avea diferite roluri în educația copiilor și implicarea lor poate influența semnificativ rezultatele școlare.

Urie Bronfenbrenner, prin teoria sa ecologică a dezvoltării umane, evidențiază importanța interacțiunilor dintre școală, familie și comunitate în determinarea succesului și bunăstării copiilor. El subliniază că „influențele multiple și interconectate ale mediului pot avea un impact profund asupra dezvoltării copilului” [4, p. 15].

Kathleen V. Hoover-Dempsey și Howard M. Sandler au investigat în lucrarea intitulată *Parental Involvement in Children's Education: Why Does It Make a Difference?* motivele și factorii care influențează implicarea părinților în educația copiilor. Cercetările lor au evidențiat percepțiile părinților cu privire la rolul lor în educația copiilor și impactul acestora asupra participării lor în activitățile școlare.

Roland Deslandes și Romaine Bertrand au analizat în lucrarea lor, intitulată *Social Change and the Family-School Partnership: A Mixed-Methods Study of Low-Income, Ethnic Minority Communities*, relația dintre școală și familie în contextul diversității culturale și sociale. Lucrările lor au evidențiat modul în care aceste diferențe pot influența colaborarea și comunicarea între părinți și cadrele didactice.

Prin integrarea cercetărilor și teoriilor dezvoltate de către acești autori și alți specialiști în domeniu, se poate obține o înțelegere mai profundă și mai complexă a relației dintre școală și familie. Această abordare permite fundamentarea practicilor educaționale pe baza unor dovezi și teorii solide, contribuind la îmbunătățirea calității educației și sprijinind dezvoltarea armonioasă a copiilor în contextul școlar.

În pedagogia învățământului primar, relația dintre școală și familie este considerată un pilon fundamental în asigurarea succesului și dezvoltării armonioase a copiilor.

Prin intermediul acestei colaborări, cadrele didactice și părinții pot lucra împreună pentru a sprijini evoluția academică, socială și emoțională a elevilor. Prin „limbaj se realizează educația individului. Limbajul și educația îl plasează pe om în domeniul certitudinii; educație prin comunicare (funcția primordială a limbajului) și cunoaștere – funcția cognitivă care se face

observabilă prin posibilitatea pe care i-o oferă omului de a diferenția binele de rău, frumosul de urât, adevărul de falsitate, valoarea de nevaloare etc”[2, p.260]. Un limbaj „ideal care ar vorbi de nivelul de inteligență al unei persoane nu a fost stabilit încă, din simplul și unicul motiv că limbajul este individual, asemeni stilului”[2, p.260].

Limba, dimpotrivă, „este a tuturor, are caracter *social*, dar limbajul - al fiecăruia în parte, de aceea oricine are libertatea de a-și dezvolta propriul limbaj conform principiului libertății. Astfel, putem spune că limbajul constituie, pe de o parte, o activitate liberă a individului, iar, pe de altă parte, activitățile libere îl formează ca personalitate”[2, p.260].

Teoretic, ne dorim o societate inteligentă, cultă, responsabilă, dar realitatea, practic, este alta, acest lucru fiind valabil și la capitolul limbaj. De aceea „sarcina cadrelor didactice este de a ajuta la realizarea/educarea idealului de limbaj. Remarcăm, în această ordine de idei, că ritmul formării limbajului în context educațional parcurge etape marcate de procesul evolutiv. El este mai accelerat sau mai lent în funcție de factorii (temporal, sociali, culturali, economici, politici etc.) care-l determină sau îl influențează. Astfel, elevii cărora li se formează abilități de cultivare a limbajului începând din mediul educațional preșcolar, vor putea să comunice eficient și mai târziu”[2, p. 260].

Un aspect esențial în această colaborare este comunicarea deschisă și transparentă între școală și familie. Cadrele didactice „trebuie să împărtășească informații relevante despre progresul academic, comportamentul și activitățile desfășurate în școală, în timp ce părinții sunt încurajați să ofere feedback și să împărtășească informații despre experiențele și nevoile copiilor lor ”[3, p. 28].

În același timp, este important ca școala să ofere sprijin și resurse părinților, pentru a-i ajuta să înțeleagă mai bine procesele educaționale și să se implice în mod eficient în educația copiilor . Aceasta poate include furnizarea de materiale educaționale, organizarea sesiunilor de formare sau consiliere pentru părinți, precum și oferirea de informații despre resursele comunitare disponibile.

Colaborarea între școală și familie este un aspect esențial în asigurarea unei educații de calitate și a succesului copiilor în învățământul primar. Implicarea părinților în educația copiilor aduce numeroase beneficii, printre care îmbunătățirea performanțelor academice, sprijinul emoțional și social, precum și o comunicare mai bună între toate părțile implicate.

Atunci când părinții sunt implicați activ în viața școlară a copiilor, aceștia pot oferi sprijin suplimentar acasă pentru consolidarea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților academice. De asemenea, implicarea părinților poate contribui la creșterea motivației și încrederii în sine a copiilor, oferindu-le un suport emoțional și motivându-i să își atingă potențialul maxim.

Colaborarea între școală și familie poate fi însă însoțită și de unele provocări. Uneori, diferențele culturale sau lingvistice pot crea bariere în comunicare și înțelegere reciprocă. De asemenea, timpul și resursele limitate pot face dificilă implicarea părinților în activitățile școlare ale copiilor. Pentru a depăși aceste dificultăți, este esențial să se promoveze o comunicare deschisă și transparentă între toate părțile implicate.

Școlile ar trebui să ofere oportunități pentru ca părinții să se implice activ în viața școlară a copiilor, prin organizarea de întâlniri cu cadrele didactice, evenimente școlare sau proiecte de voluntariat în clasă. De asemenea, este important să se ofere suport și resurse pentru părinți,

pentru a-i ajuta să înțeleagă mai bine procesele educaționale și să se implice în mod eficient în educația copiilor.

Parteneriatul școală-familie-comunitate este un model teoretic complex și bine fundamentat, care reprezintă o abordare integrată în domeniul educației. Acest model se bazează pe premisele teoretice ale colaborării între diferitele entități implicate în educație, cum ar fi școala, familia și comunitatea, și urmărește să creeze o rețea solidă de susținere pentru dezvoltarea și succesul copiilor. În cadrul acestui model, „colaborarea între școală, familie și comunitate este considerată esențială pentru a asigura o educație de calitate și pentru a sprijini dezvoltarea integrală a fiecărui copil” [5, p. 87].

Prin intermediul unei comunicări deschise și transparente și a unei implicări active din partea tuturor părților implicate, se urmărește să se creeze un mediu de învățare stimulant și susținător, care să răspundă nevoilor și intereselor individuale ale fiecărui elev. Din punct de vedere științific, acest model este susținut de numeroase cercetări și studii care demonstrează beneficiile colaborării între școală, familie și comunitate în promovarea succesului școlar și a bunăstării copiilor.

Cercetările au arătat că implicarea părinților în educația copiilor are un impact pozitiv asupra performanțelor academice ale acestora, precum și asupra dezvoltării lor sociale și emoționale. De asemenea, colaborarea cu comunitatea poate aduce resurse suplimentare și sprijin pentru elevi și poate contribui la creșterea implicării și responsabilității acestora față de propria educație.

Teoria implicării părinților în pedagogia primară reprezintă un cadru teoretic esențial în înțelegerea și promovarea unei colaborări eficiente între școală și familie în beneficiul dezvoltării și succesului copiilor. Această teorie „subliniază importanța implicării părinților în viața școlară a copiilor și recunoaște rolul esențial pe care aceștia îl joacă în sprijinirea procesului educațional” [6, p. 90].

Din perspectiva pedagogiei primare, teoria implicării părinților accentuează colaborarea dintre cadrele didactice și familiile copiilor pentru a institui un mediu de învățare stimulant și favorabil. Prin această teorie, se subliniază că „părinții sunt primii și cei mai importanți educatori ai copiilor și că participarea lor activă în educația acestora poate influența semnificativ succesul lor școlar și dezvoltarea pe termen lung” [6, p. 87].

În cadrul pedagogiei primare, teoria implicării părinților este pusă în practică prin intermediul diferitelor strategii și activități care promovează comunicarea și colaborarea între școală și familie. Aceste strategii pot include organizarea de întâlniri și sesiuni de informare pentru părinți, implicarea acestora în activitățile școlare ale copiilor, și crearea unui mediu deschis și receptiv în care părinții se simt încurajați să își exprime opiniile și preocupările legate de educația copiilor.

De asemenea, teoria implicării părinților în pedagogia primară recunoaște importanța adaptării strategiilor și practicilor educaționale la nevoile și particularitățile individuale ale familiilor și copiilor. Prin înțelegerea și respectarea diversității culturale, sociale și economice, cadrele didactice pot crea un mediu inclusiv și echitabil în care fiecare copil să poată să își atingă potențialul maxim.

Abordarea științifică a parteneriatului *școală-familie-comunitate* implică, de asemenea, identificarea și implementarea celor mai bune practici și strategii în acest domeniu. Acestea pot include dezvoltarea programelor de formare pentru părinți și cadrele didactice, organizarea de

evenimente și activități educaționale în comunitate, stabilirea unor parteneriate solide cu diferite organizații și instituții locale.

În concluzie, o relație sănătoasă între școală și familie este esențială pentru promovarea succesului și bunăstării copiilor în învățământul primar. Prin colaborare și comunicare eficientă, cadrele didactice și părinții pot lucra împreună pentru a crea un mediu de învățare stimulant și susținător, care să „sprijine dezvoltarea academică, socială și emoțională a copiilor în timpul anilor de școală primară” [1, p. 23].

BIBLIOGRAFIE

1. Epstein, J. L. (2010). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Westview Press.
2. Anatol Ionas, *Educarea limbajului și rolul limbii în educație*. In: Materialele Conferinței Științifice cu participare internațională „Educația Lingvistică și Literară în contextul dezvoltării valorilor general-umane”, ediția I, Chișinău, 2017, p.258-261.
3. Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). *A new wave of evidence: The impact of school, family, and community connections on student achievement*. National Center for Family & Community Connections with Schools.
4. Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997). *Why do parents become involved in their children's education? Review of educational research*, 67(1), 3-42.
5. Jeynes, W. H. (2007). *The relationship between parental involvement and urban secondary school student academic achievement: A meta-analysis*. *Urban Education*, 42(1), 82-110.
6. Sheldon, S. B. (2003). *Linking school–family–community partnerships in urban elementary schools to student achieve*